

EL LLENGUATGE

A ca l'ocellaire

12/XI/1970

Els noms d'ofici, a més de designar la persona que els exerceix, solien designar també la seva botiga o establiment. Així, quan diem que en aquella cantonada hi ha un ferrer, un barber, un òptic i un fuster, no volem dir que hi hagi aquests quatre personatges palplantats com uns estaquirots, sinó que hi tenen l'establiment. De molts d'aquests noms hem creat, és cert, un derivat que designa, més específicament, l'establiment respectiu. Per exemple, fusteria de fuster, barberia de barber. Aleshores tant podem dir que venim de cal fuster i anem a cal barber, com que venim de la fusteria i anem a la barberia. Però altres noms, en canvi, no han tingut aquesta capacitat de derivació, aleshores, un dels mitjans per a designar l'establiment respectiu és fent servir el mateix nom que designa la persona que exerceix aquella activitat professional.

Un d'aquest casos, que convé de tenir en compte, és el del florista. No és freqüent que els noms d'ofici acabats en ista hagin creat un altre derivat amb el qual designar un establiment o obrador. I tot fa creure que «florista» és un mot que hauria d'ésser posat en entredit. És, en tot cas, innecessari. D'acord amb el que acabem d'exposar, la paraula florista pot complir perfectament la seva funció, la de designar la botiga on es venen flors, de la mateixa manera que fem servir sempre els noms ferrer i manyà, malgrat que ferreria i manyeria si que existeixen. Tenim, també, el drapaire, el cadiraire, el pintor, l'antiquari, l'electricista, l'òptic i l'ocellaire, i no els diem pas tots, que són normalment usats amb aquest doble sentit, ja que no han creat cap derivat que designi l'establiment. El que cal no fer, en tot cas, és voler imitar, tant si com no, els models del castellà. En una botiga de Barcelona vella figura aquest doble rêtot: «Pajareria» i «Ocellaire». Vet aquí un cas claríssim, resolt amb encert. Qui ho va disposar, va saber entendre que cada llengua té solucions pròpies, que no segueixen sempre el mateix model.

ALBERT JANE